



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike



LIFE Tematski info dan – priroda i bioraznolikost

Zagreb, 11. travnja 2018.

LIFE tematski prioriteti – priroda i bioraznolikost

[LIFE uredba 2014-2020](#)

Prilog III. Uredbi o programu LIFE

- (a) **Tematski prioriteti za prirodu:** aktivnosti za provedbu direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ, posebice:
- i. aktivnosti usmjerene na poboljšanje statusa očuvanja staništa i vrsta, uključujući morska staništa i vrste te vrste ptica, koji su od interesa Uniji;
 - ii. aktivnosti u pružanju podrške biogeografskim seminarima mreže Natura 2000;
 - iii. integrirani pristupi za provedbu prioritetnih akcijskih okvira.

Prilog III. Uredbi o programu LIFE

- (b) **Tematski prioriteti za bioraznolikost:** aktivnosti za provedbu Strategije Unije za bioraznolikost do 2020., posebice:
- i. aktivnosti usmjerene na doprinos ostvarenju cilja broj 2;
 - ii. aktivnosti usmjerene na doprinos ostvarenju ciljeva broj 3, 4 i 5.

EU pravni okvir iz područja zaštite prirode

EU Direktiva o pticama

EU Direktiva o staništima



Zaustavljanje gubitka i očuvanje bioraznolikosti u EU

EU Strategija za bioraznolikost 2020:

1. potpuna provedba direktiva o pticama i staništima
2. održavanje i poboljšavanje ekosustava i njihovih usluga
3. povećanje doprinosa poljoprivrede i šumarstva očuvanju bioraznolikosti
4. osiguravanje održivog korištenja ribljih resursa
5. borba s invazivnim vrstama
6. pomoć u sprječavanju gubitka bioraznolikosti na globalnoj razini.

Financijska pomoć u provedbi EU politika



LIFE projektne teme – priroda i bioraznolikost

[Višegodišnji program rada za Program LIFE 2018-2020](#)

Priroda – tri projektne teme:

1. poboljšanje statusa očuvanja natura vrsta i staništa
2. poboljšanje statusa očuvanja svih vrsta s dodataka direktiva ako su u nepovoljnom statusu
3. morska staništa i vrste s dodataka direktiva.

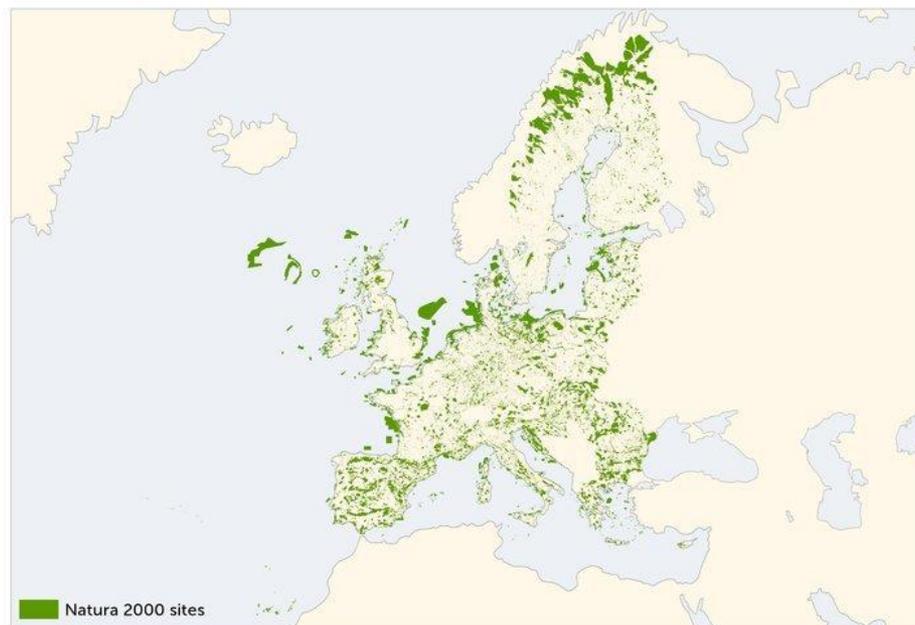
Bioraznolikost – četiri projektne teme:

1. zelena infrastruktura
2. integracija bioraznolikosti u poslovne i financijske odluke
3. ugrožene vrste i staništa koje se ne nalaze na dodacima direktive o staništima
4. strane invazivne vrste.

Priroda – projektna tema 1. (poboljšanje statusa očuvanja natura vrsta i staništa)

1. Poboljšanje statusa očuvanja vrsta staništa ili vrsta od interesa za Zajednicu ⁽¹⁾ u skladu s direktivama EU-a o pticama i staništima, usmjereno na **područja mreže Natura 2000 koja su predložena ili određena za te vrste staništa ili vrsta** ⁽²⁾.

➤ Poboljšanje statusa očuvanja!



Priroda – projektna tema 1. *(poboljšanje statusa očuvanja natura vrsta i staništa)*

- Tipovi staništa iz dodatka I. i vrste iz dodatka II. Direktive o staništima.
 - Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/2013 i 105/2015)
- Vrste iz dodatka I. Direktive o pticama i migratorne vrste ptica koje se ne nalaze na dodatku I.
 - Pravilnik o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području Ekološke mreže (NN 15/2014)



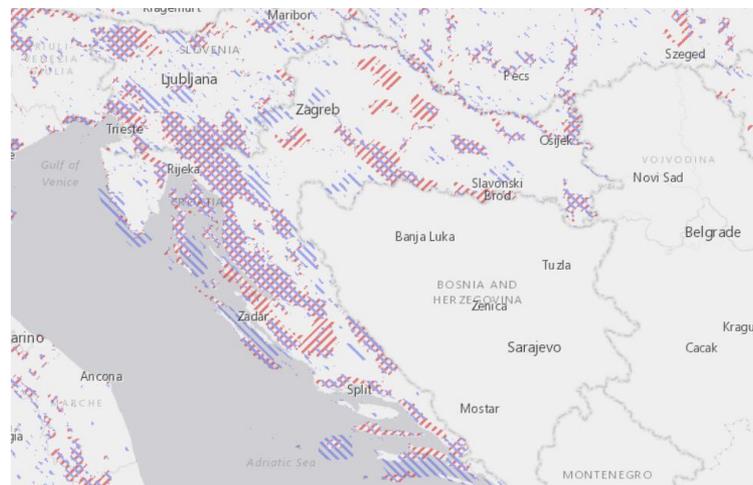
Priroda – projektna tema 1. *(poboljšanje statusa očuvanja natura vrsta i staništa)*

➤ Podaci iz standardnog obrasca podataka (SDF – *standard data form*)!

- [Natura 2000 preglednik](#)
- [Natura 2000 baza podataka](#)
- [Natura 2000 referentni portal](#)

➤ **Važno je:**

- koristiti posljednju verziju podataka
- obratiti pozornost na vrste koje nedostaju u podacima.



Priroda – projektna tema 2. *(poboljšanje statusa očuvanja svih vrsta s dodataka direktiva ako su u nepovoljnom statusu)*

2. Projekti usmjereni na poboljšanje statusa vrsta staništa ili vrsta od interesa za Zajednicu pod uvjetom da njihov status nije „povoljan/siguran i nije u opadanju” ili „nepoznat” prema najnovijim ukupnim procjenama koje su države članice dostavile na mjerodavnoj geografskoj razini u skladu s člankom 17. Direktive o staništima ili prema najnovijim procjenama u skladu s člankom 12. Direktive o pticama i procjenama ptica na razini EU-a.

➤ RH predaje prvo izvješće 2019. godine

➤ Pregled podataka iz izvješća:

➤ [Članak 17. – preglednik](#)

➤ [Članak 12. – preglednik](#)



Pregled projekata

[LIFE baza projekata](#)

[Najbolji LIFE projekti](#)

[A to Z](#) | [About this site](#) | [Contact](#) | [FAQ](#) | [Sitemap](#) | [What's new?](#) | [Search](#) | [Legal notice](#) 

**ENVIRONMENT**
LIFE Programme

European Commission > Environment > LIFE Programme

 **Search for LIFE Projects** [LIFE HOME>](#)

STRAND

Please choose a strand:

--All--

YEAR RANGE

COUNTRIES

THEMES

KEYWORDS

BENEFICIARY

FREE TEXT

FILTERS AND SORTS

Sort by: Ordering:

and by: Ordering:

Show only:

With results Awarded best



TIB - TRANS INSUBRIA BIONET - TIB - Trans Insubria Bionet. Habitat connection and improvement along the Insubria ecological corridor between the Alps and the Ticino valley

LIFE10 NAT/IT/000241



Problem: Gubitak i fragmentacija staništa u gusto naseljenom području.

Koordinator: Provincija Varese (Italija).

Partneri: - Regija Lombardija (Italija)
- NGO LIPU - *Lega italiana protezione uccelli* (Italija)





TIB - TRANS INSUBRIA BIONET - TIB - Trans Insubria Bionet. Habitat connection and improvement along the Insubria ecological corridor between the Alps and the Ticino valley

LIFE10 NAT/IT/000241



Lokacija projekta: Italija.

Trajanje: 2011. – 2015.

Budžet: 3,093,737.00 €.

EU udio: 1,545,425.00 € (50%).

Ciljane politike:

- [EU strategija o bioraznolikosti](#)
- [Direktiva o staništima.](#)

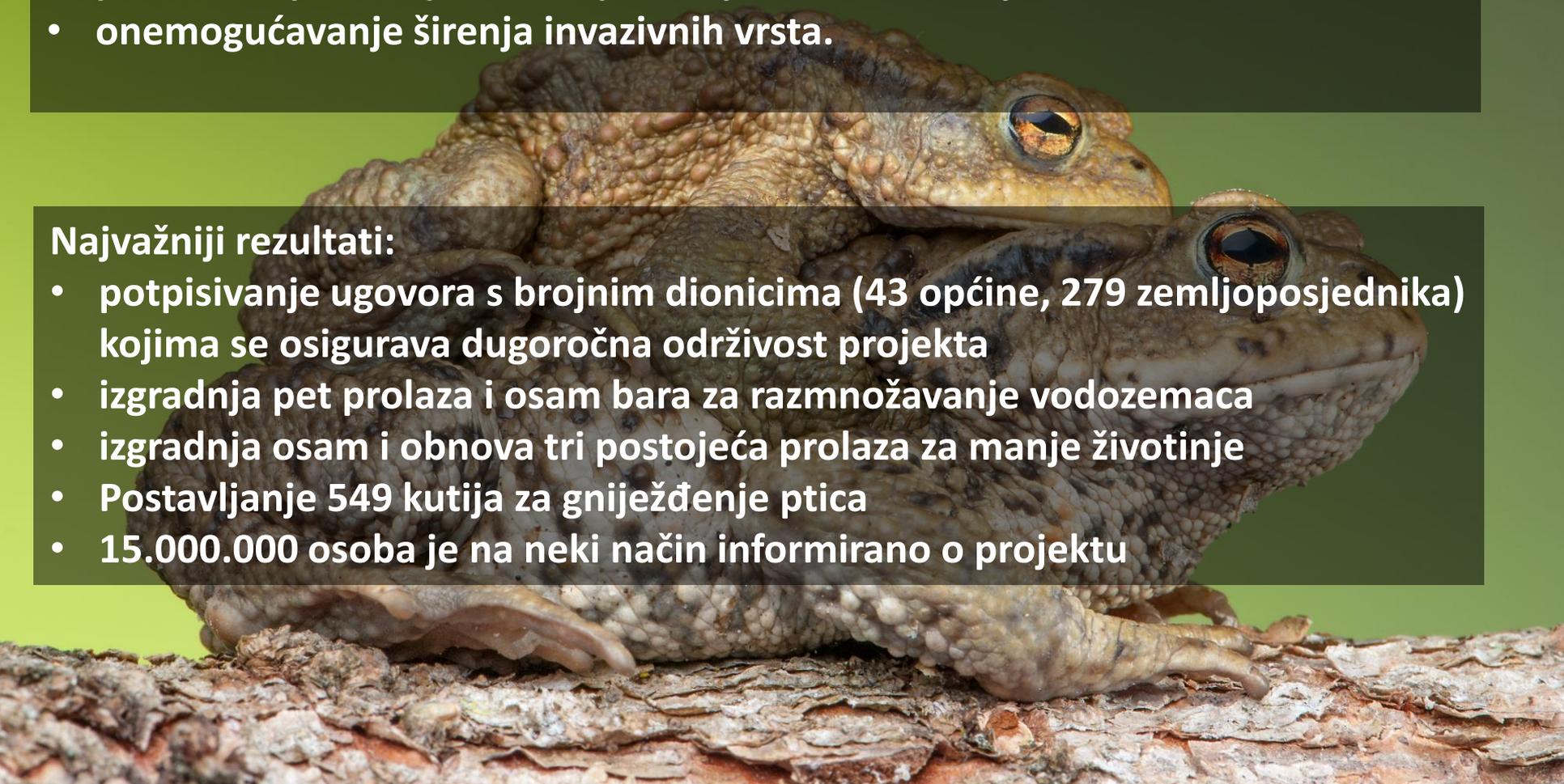


Glavni ciljevi:

- smanjiti gubitak bioraznolikosti nastao gubitkom i fragmentacijom staništa
- povezati alpsko i apeninsko područje kroz dolinu rijeke Po
- onemogućavanje širenja invazivnih vrsta.

Najvažniji rezultati:

- potpisivanje ugovora s brojnim dionicima (43 općine, 279 zemljoposjednika) kojima se osigurava dugoročna održivost projekta
- izgradnja pet prolaza i osam bara za razmnožavanje vodozemaca
- izgradnja osam i obnova tri postojeća prolaza za manje životinje
- Postavljanje 549 kutija za gniježđenje ptica
- 15.000.000 osoba je na neki način informirano o projektu



Web: <http://www.lifetib.it/>
[Sažetak projekta](#)

[LIFE TIB video trailer](#)





LIFE PonDerat - Restoring the Pontine Archipelago ecosystem through management of rats and other invasive alien species

LIFE14 NAT/IT/000544



Problem: Invazivne vrste ugrožavaju otočna staništa i ptice.

Koordinator: Regionalna JU „Regione Lazio – ARP” (Italija).

Partneri:

- državna agencija ISPRA (Italija)
- privatno poduzeće NEMO (Italija)
- Sveučilište u Rimu (biološki odsjek, Italija)
- JU za upravljanje zaštićenim područjem „Isole di Ventotene e Santo Stefano” (Italija).



LIFE PonDerat - Restoring the Pontine Archipelago ecosystem through management of rats and other invasive alien species

LIFE14 NAT/IT/000544



Lokacija projekta: Italija.

Trajanje: 2015. – 2020.

Budžet: 1,788,216.00 €.

EU udio: 1,072,930.00 € (60%).

Ciljane politike:

- [Uredba o invazivnim vrstama](#)
- [Direktiva o pticama](#).



Glavni ciljevi:

- kontrola i iskorjenjivanje invazivnih vrsta životinja (štakor, divlja koza) u svrhu obnove staništa i povećanja reproduktivnog potencijala autohtonih vrsta ptica
- Iskorjenjivanje invazivnih biljnih vrsta i obnova staništa ograđivanjem i zasijavanjem
- Provedba čvrstih biosigurnosnih mjera kako bi se spriječila rekolonizacija štakora.

Očekivani rezultati:

- kratkoročno povećanje reproduktivnog uspjeha i dugoročno povećanje populacije vrsta autohtonih ptica te privlačenje novih gnijezdećih vrsta
- povećanje ukupne bioraznolikosti i biomase nakon obnove staništa
- poboljšanje sanitarnih uvjeta za stanovnike otoka i turiste.



Priroda – projektna tema 3. (morska staništa i vrste s dodatka direktiva)



3. Provedba **pomorske komponente** Direktive o staništima i Direktive o pticama i povezanih odredbi u okviru deskriptora 1. Okvirne direktive o pomorskoj strategiji, posebno kada su takvi projekti usmjereni na jednu ili više sljedećih aktivnosti:
- popunjavanje i dovršavanje nacionalnih inventara za uspostavu *off-shore* pomorskih mjesta mreže Natura 2000,
 - obnovu pomorskih područja mreže Natura 2000 i upravljanje njima, uključujući pripremu i provedbu planova za upravljanje mjestima,
 - aktivnosti usmjerene na sukobe, povezane s vrstama, staništima ili mjestima, između očuvanja mora i ribara ili drugih „korisnika mora”, kao i aktivnosti u okviru kojih se kombiniraju mjere očuvanja s održivim korištenjem mjesta Natura 2000 i/ili
 - demonstracijske ili inovativne pristupe za ocjenjivanje ili praćenje učinka ljudskih aktivnosti na važna morska staništa i vrste i njihovu primjenu kao alata za usmjeravanje aktivnih mjera za očuvanje okoliša.



Priroda – projektna tema 3. (morska staništa i vrste s dodataka direktiva)

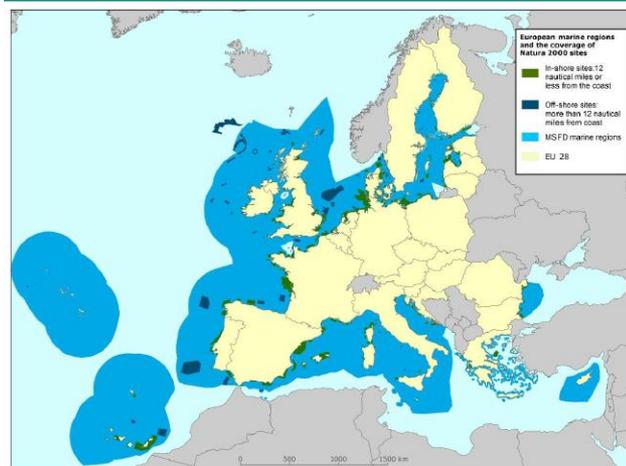
➤ Natura 2000 – morska područja

➤ Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji – deskriptor 1:

Biološka raznolikost održana je. Kvaliteta i pojava staništa te rasprostranjenost i brojnost vrsta u skladu su s prevladavajućim fiziografskim, geografskim i klimatskim uvjetima.

➤ **Fleksibilnost!**

Marine Natura 2000 sites



- 360 330 km²
- Near 6 % EU marine area
- Better coverage in-shore (<12 nm), than off-shore
- Still in 'construction'



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike



LIFE Tematski info dan – priroda i bioraznolikost

Zagreb, 11. travnja 2018.

Bioraznolikost – projektna tema 1. (zelena infrastruktura)

1. Razvoj i provedba planova za **zelenu infrastrukturu** ⁽¹⁾ i aktivnosti **kojima se poboljšava stanje ekosustava i usluga koje pružaju** ⁽²⁾ i/ili **povezanosti** između područja mreže Natura 2000 i/ili drugih zaštićenih područja.

Razvoj i primjena **metoda i/ili tehnika koje se mogu ponoviti i povezane su sa zelenom infrastrukturom** u cilju učinkovitog upravljanja negativnim učincima **energetske ili prometne infrastrukture** na bioraznolikost jačanjem povezivosti. Takve tehnike i/ili metode trebale bi biti **ekonomičnije od kvalitativno jednakovrijednih rješenja** koja se već nude na tržištu i, prema potrebi, dovesti do zajedničkih rješenja ili razvoja tehničkih standarda.

- [Zelena infrastruktura](#) (ZI) je strateški planirana mreža prirodnih i poluprirodnih područja s drugim ekološkim obilježjima koja su osmišljena i kojima se upravlja u cilju ostvarenja velikog broja usluga ekosustava.



Bioraznolikost – projektna tema 1. (zelena infrastruktura)

➤ ZI projekti bi trebali:

- stvoriti/unaprijediti/obnoviti prirodna i poluprirodna područja bogata bioraznolikošću i višestruko doprinijeti uslugama ekosustava (zaštita od poplava, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, društvena povezanost) – [LIFE IGIC](#)
- biti uključeni u planske dokumente
- doprinijeti smanjenju fragmentacije staništa i povećanju krajobrazne povezanosti – [LIFE Econnect](#)
- ublažiti negativne utjecaje energetske i prometne infrastrukture – [LIFE+ ELIA](#)
- imati izražene i mjerljive dobrobiti.

Bioraznolikost – projektna tema 1. (*zelena infrastruktura*)

➤ [LIFE ELIA – kratak grafički prikaz aktivnosti](#)



LIFE IN QUARRIES - LIFE IN QUARRIES

LIFE14 NAT/BE/000364



Problem: Gubitak privremenih staništa u kamenolomima.

Koordinator: udruženje poduzeća rudarske industrije FEDIEX (Belgija).

Partneri:

- NGO Natagora (Belgija)
- Sveučilište u Liegeu (Belgija)
- park prirode Plaines de l'Escaut (Belgija).



LIFE IN QUARRIES - LIFE IN QUARRIES

LIFE14 NAT/BE/000364



Lokacija projekta: Belgija.

Trajanje: 2015. – 2020.

Budžet: 5,036,188.00 €.

EU udio: 2,825,558.00 € (56%).

Ciljane politike:

- [EU strategija o bioraznolikosti](#)
- [Direktiva o staništima](#)
- [EU strategija o zelenoj infrastrukturi.](#)

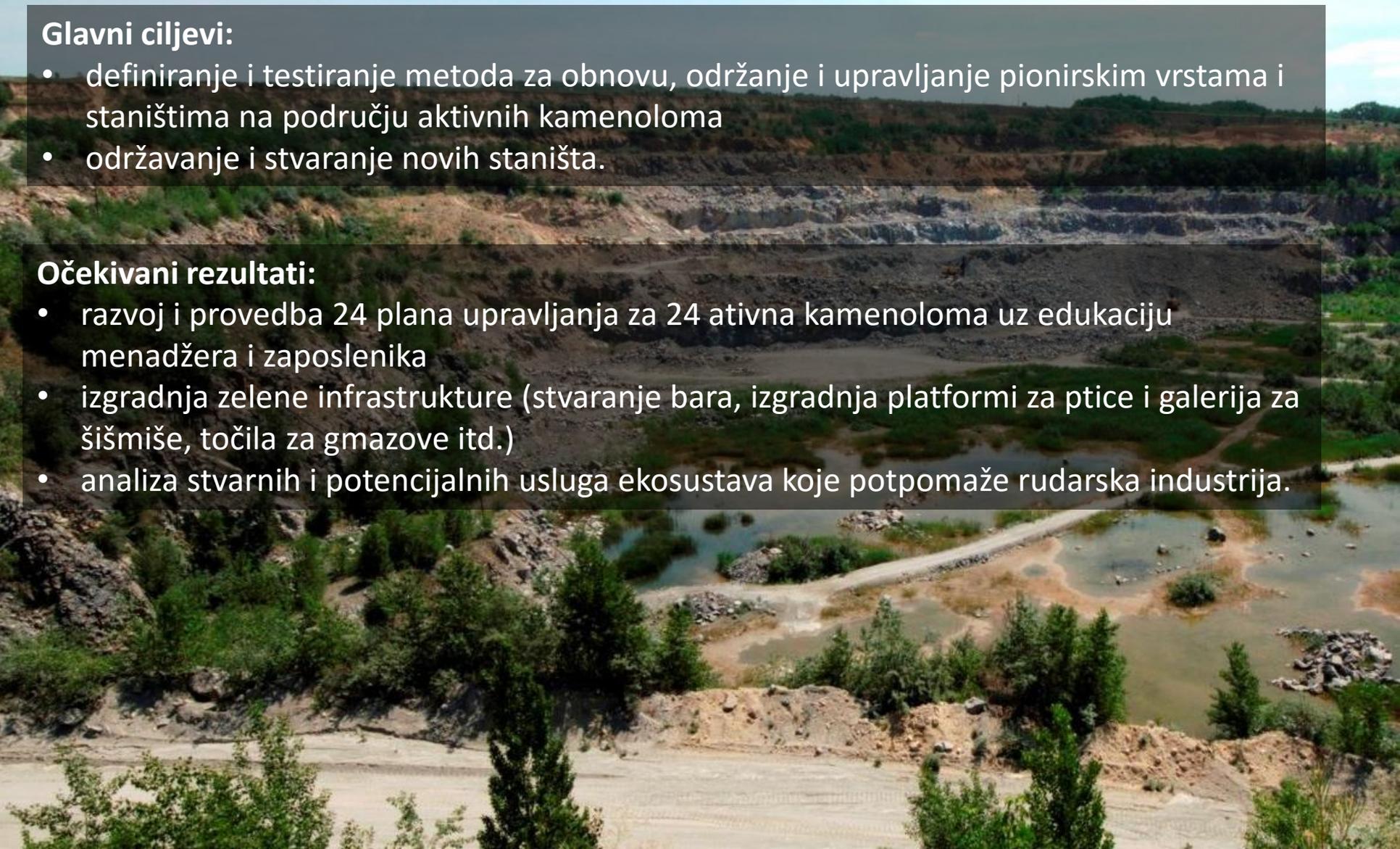


Glavni ciljevi:

- definiranje i testiranje metoda za obnovu, održanje i upravljanje pionirskim vrstama i staništima na području aktivnih kamenoloma
- održavanje i stvaranje novih staništa.

Očekivani rezultati:

- razvoj i provedba 24 plana upravljanja za 24 aktivna kamenoloma uz edukaciju menadžera i zaposlenika
- izgradnja zelene infrastrukture (stvaranje bara, izgradnja platformi za ptice i galerija za šišmiše, točila za gmazove itd.)
- analiza stvarnih i potencijalnih usluga ekosustava koje potpomaže rudarska industrija.



Web: <http://www.lifeinquarries.eu/>
Sažetak

LIFE in Quarries – video o aktivnostima na projektu



Bioraznolikost – projektna tema 2. *(integracija bioraznolikosti u poslovne i financijske odluke)*



2. Razvoj i primjena alata usmjerenih na **integraciju bioraznolikosti u financijske i poslovne odluke** kako bi se izbjegli, s pomoću očuvanja i obnove bioraznolikosti tijekom projekta, **neto gubici bioraznolikosti i/ili pojačane usluge ekosustava kojima se povećavaju prihodi** ⁽³⁾.

Projekti koji:

- koriste alate koji:
 - olakšavaju donošenje odluka poduzećima, bankama ili prijaviteljima projekta
 - mjere utjecaj na bioraznolikost
 - donose poslovni model koji omogućava zaradu ili uštedu od usluga ekosustava (UE)
- provode mjere zaštite i obnove staništa i donose nultu stopu utjecaja na bioraznolikost ili obogaćuju UE.

[primjer alata za standardizaciju konzervacijskih projekata kako bi se poboljšala sigurnost investicije](#)

[primjer alata za procjenu pozitivnog učinka](#)



Bioraznolikost – projektna tema 2. *(integracija bioraznolikosti u poslovne i financijske odluke)*



Projektne teme u praksi:

- Pristup vodnom gospodarstvu temeljen na uslugama ekosustava – izbjegavanje troškova infrastrukture (poplavne ravnice umjesto nasipa) – ušteda i jačanje UE
- Projekti koji podržavaju održivu/organsku poljoprivredu uz kombinaciju očuvanja staništa i zelene infrastrukture (odustajanje od monokultura) – očuvanje bioraznolikosti i jačanje UE
- Ekološki pristup šumarstvu
- Ne moraju se provoditi u Natura područjima!



Bioraznolikost – projektna tema 3. (*ugrožene vrste i staništa koje se ne nalaze na dodacima direktive o staništima*)

3. Usmjeravanje na **ugrožene vrste ili staništa** koja **nisu uključena u priloge Direktive o staništima**, ali imaju status „**ugroženih**” vrsta ili još lošiji status na europskim crvenim popisima vrsta ⁽⁴⁾ ili staništa ⁽⁵⁾ ili, za vrste koje nisu obuhvaćene europskim crvenim popisima, na crvenom popisu IUCN-a ⁽⁶⁾.

[Europski crveni popis vrsta](#)

[Europski crveni popis staništa](#)

[IUCN crveni popis](#)

Bioraznolikost – projektna tema 4. (*strane invazivne vrste*)

4. Rješavanje problema **invazivnih stranih vrsta** ⁽⁷⁾ testiranjem i provedbom sljedeća tri koraka u odgovarajućem prostornom opsegu unutar sveobuhvatnog okvira:

- sprječavanje uvođenja invazivnih stranih vrsta, posebno uklanjanjem prioriternih putova za njihovo uvođenje,
- uspostava sustava ranog otkrivanja i brzog iskorjenjivanja, te
- iskorjenjivanje, kontrola ili ograničavanje uvedenih invazivnih stranih vrsta.

Trebalo bi uspostaviti projekte za poboljšanje postojećih, ili uvođenje novih, tehničkih, administrativnih i/ili pravnih okvira na odgovarajućoj razini, posebno u pogledu vrsta, ali ne ograničavajući se na njih, koje su obuhvaćene popisom invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾.

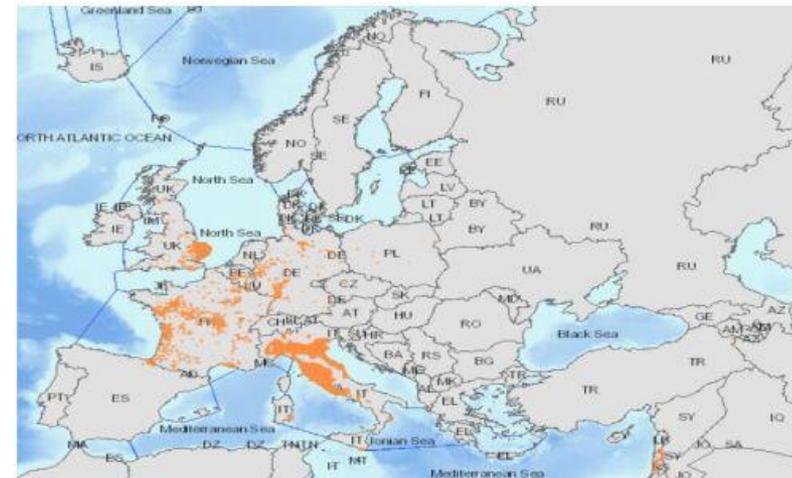
Pojašnjenje: Ako je određeni korak već pokriven neovisno o projektu ili ne može biti pokriven u kontekstu projekta, aktivnosti povezane s projektom moraju barem biti jasno smještene u širem okviru kojim se povezuju sva tri koraka.

Bioraznolikost – projektna tema 4. (*strane invazivne vrste*)

- Strane invazivne vrste (IAS – *invasive alien species*):
 - IAS su uvedene ljudskom aktivnošću, namjerno ili nenamjerno, imaju negativne posljedice na bioraznolikost i ili ES.
 - Jedan od glavnih uzroka gubitka bioraznolikosti.
 - Utjecaj i vezani troškovi konstantno rastu i LIFE je ključni EU alat u borbi protiv IAS.
- Tri koraka:
 - sprječavanje unosa
 - rano otkrivanje i brzo iskorjenjivanje
 - iskorjenjivanje i kontrola.

Bioraznolikost – projektna tema 4. *(strane invazivne vrste)*

- Dijelite svoje nalaze! - [EASIN: species search and mapping tools](#)



- [Već postoji app na EU nivou: download](#)



**RELIONMED-LIFE - Preventing a LIONfish invasion in the MEDiterranean
through early response and targeted REMoval**

LIFE16 NAT/CY/000832



Problem: Povećanje brojnosti invazivne vrste ribe u ciparskom akvatoriju.

Koordinator: Sveučilište u Cipru (tri odsjeka: biološke znanosti, informatičke znanosti i oceanografiju, Cipar).

Partneri:

- Odjel za ribarstvo Ministarstva poljoprivrede (Cipar)
- Sveučilište u Plymouthu (UK)
- NGO Enalia Physis (Cipar)
- privatno poduzeće MER lab ltd. (Cipar).





**RELIONMED-LIFE - Preventing a LIONfish invasion in the MEDiterranean
through early response and targeted REMoval**

LIFE16 NAT/CY/000832



Lokacija projekta: Cipar.

Trajanje: 2017. – 2021.

Budžet: 1,676,077.00 €.

EU udio: 1,000,849.00 € (60%).

Ciljane politike:

- [EU strategija o bioraznolikosti](#)
- [Uredba o invazivnim vrstama](#)
- [Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji.](#)



Web:
http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=6358

Glavni ciljevi:

- jačanje kapaciteta i potrebnih mehanizama za uspješnu borbu s ovom i drugim invazivnim vrstama koje nadiru iz Crvenog mora
- razvoj mjera ranog otkrivanja i brzog iskorjenjivanja
- prenošenje znanja u druge mediteranske države.

Očekivani rezultati:

- barem 400 uklonjenih jedinki riba lavova za vrijeme trajanja projekta
- uključivanje barem 100 ronioaca u uklanjanje riba lavova
- osvješćivanje barem 300 dionika (ronioci, ribari, udruge) o problematici
- „spašavanje“ barem 1 tone biomase riba i rakova*

* pretpostavka:

- od 400 uklonjenih riba je barem 50 ženki koje proizvode dva milijuna jajašaca svaka sa stopom preživljavanja od 0,3% = 300.000 riba manje
- prosječna riba lav ima masu od 150 g s dnevnim omjerom pojedene hrane/tjelesne mase od 5% = 1 tona biomase „spašene“ hrane.

[Video – metoda uklanjanja riba lavova](#)



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike



LIFE Tematski info dan – priroda i bioraznolikost

Zagreb, 11. travnja 2018.

Prilog III. Uredbi o programu LIFE

Prioritetno područje „Okolišno upravljanje i informacije”

- (a) informacije, komunikacija i kampanje za podizanje razine svijesti u skladu s prioritetima Sedmog akcijskog programa za okoliš;*
- (b) aktivnosti pružanja podrške učinkovitom postupku kontrole kao i poštovanju mjera promicanja u vezi s zakonodavstvom Unije o okolišu, i pružanja podrške informacijskim sustavima i informacijskim alatima pri provedbi zakonodavstva Unije o okolišu.*



Clean Sea LIFE - Clean Sea Life

LIFE15 GIE/IT/000999



Problem: Morski otpad kao prijetnja bioraznolikosti.

Koordinator: Nacionalni park Asinara (Italija).

Partneri:

- udruženje sveučilišta za istraživanje mora CONISMA (Italija)
- NGO MedSharks (Italija)
- NGO Legambiente (Italija)
- NGO Fondazione Cetacea (Italija)
- privatno poduzeće MP Network (Italija).





Clean Sea LIFE - Clean Sea Life

LIFE15 GIE/IT/000999



Lokacija projekta: Italija.

Trajanje: 2016. – 2020.

Budžet: 2,060,705.00 €.

EU udio: 1,233,863.00 € (60%).

Ciljane politike:

- [EU strategija o bioraznolikosti](#)
- [EU akcijski plan za kružno gospodarstvo](#)
- [Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji.](#)



Web: <http://cleansealife.it/?lang=en>

Glavni ciljevi:

- osvještavanje javnosti i dionika o problematici morskog otpada
- uklanjanje morskog otpada.

Očekivani rezultati:

- upoznavanje 300.000 osoba s problematikom, sudjelovanje 20.000 dionika i osiguravanje da 600 ronilačkih instruktora istakne problematiku morskog otpada u svojim predavanjima
- edukacija 200 zaposlenika obalne straže i 100 nastavnika
- organizacija čišćenja otpada sa 160 plaža i 128 podmorskih lokacija uz sudjelovanje 3.000 osoba
- kartiranje kritičnih područja nakupljanja morskog otpada.

Prioritetno područje Priroda i bioraznolikost

- Najmanje 25% prihvatljivih troškova proračuna mora se izdvojiti za konkretne mjere očuvanja.
- Pilot projekti, demonstracijski projekti i projekti najbolje prakse.
- Mjerljivi učinci!
- Ne sufinanciraju se istraživački i infrastrukturni projekti.
- Stopa sufinanciranja iznosi 60% prihvatljivih troškova
 - Kod projekata koji provode konkretne mjere očuvanja za prioritetne vrste može se povećati na 75% (najmanje 50% prihvatljivih troškova proračuna mora se izdvojiti za konkretne mjere očuvanja)
 - [Prioritetne vrste i staništa zabilježene u RH](#)

Potencijalne teme projekata

Priroda:

- konkretne mjere očuvanja vrsta s dodataka Direktive
- obnova staništa
- provedba postojećih planskih dokumenata
- širenje svijesti i ublažavanje sukoba između „korisnika mora”.

Bioraznolikost:

- zelena infrastruktura
- usluge ekosustava
- ugrožene vrste
- invazivne vrste.

Potencijalne teme projekata – IAS

Planovi upravljanja za 14 preostalih invazivnih vrsta zabilježenih u RH:

nutrija (*Myocastor coypus*)

bizamski štakor (*Ondatra zibethicus*)

kunopas (*Nyctereutes procyonoides*)

bodljobrادي rak (*Orconectes limosus*)

mramorni rak (*Procambarus virginalis*)

rotana (*Perccottus glenii*)

bezribica (*Pseudorasbora parva*)

cigansko perje (*Asclepias syriaca*)

divovski svinjski korov (*Heracleum mantegazzianum*)

žljezdasti neditrak (*Impatiens glandulifera* Royle)

nuttalliieva vodenu kugu (*Elodea nuttallii*)

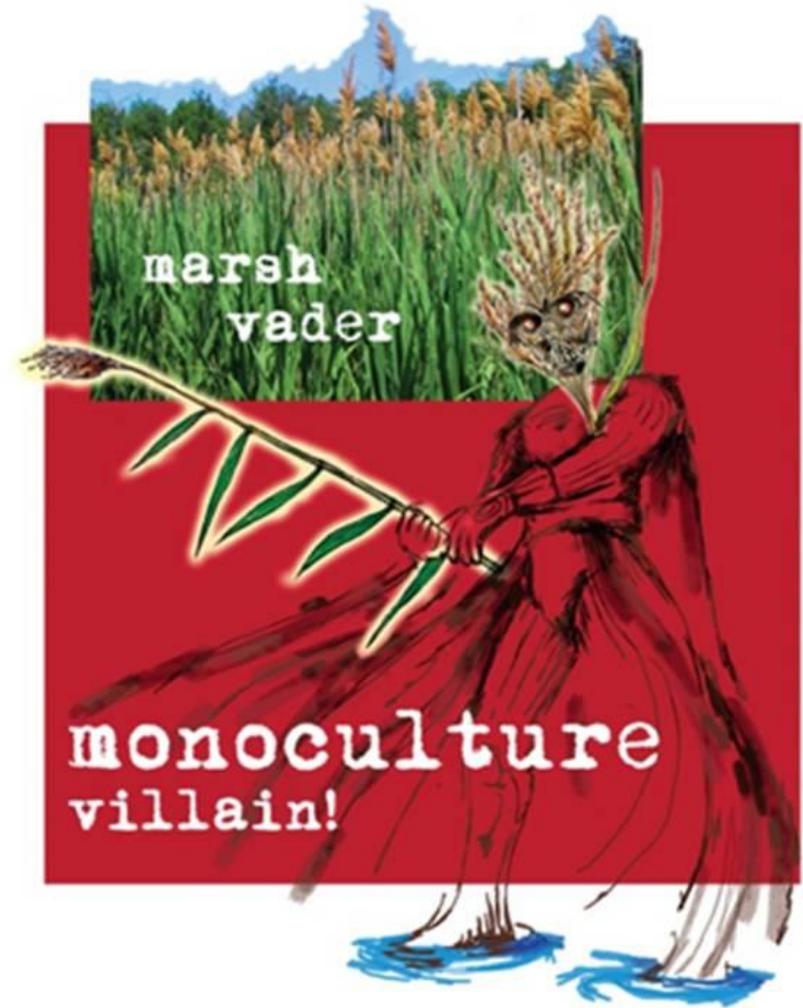
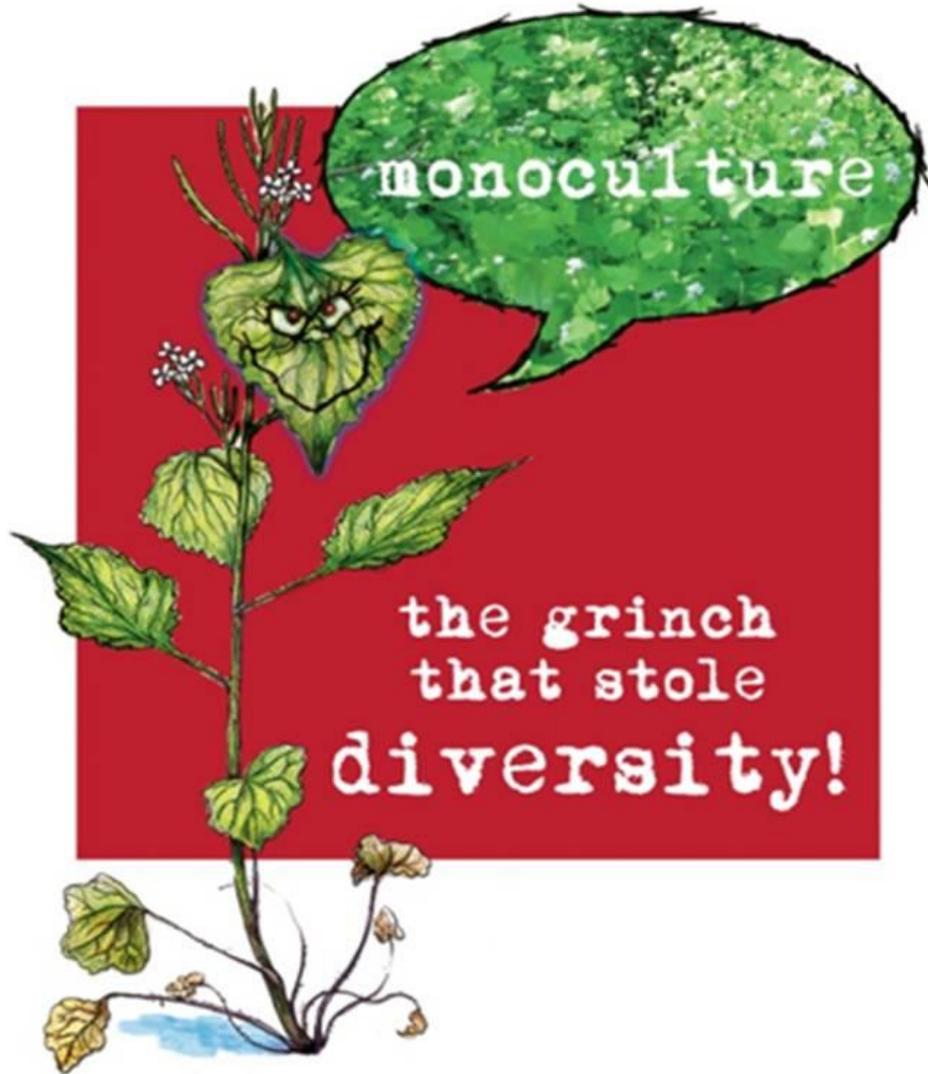
raznolisni krocanj (*Myriophyllum heterophyllum*).

Potencijalne teme projekata – IAS

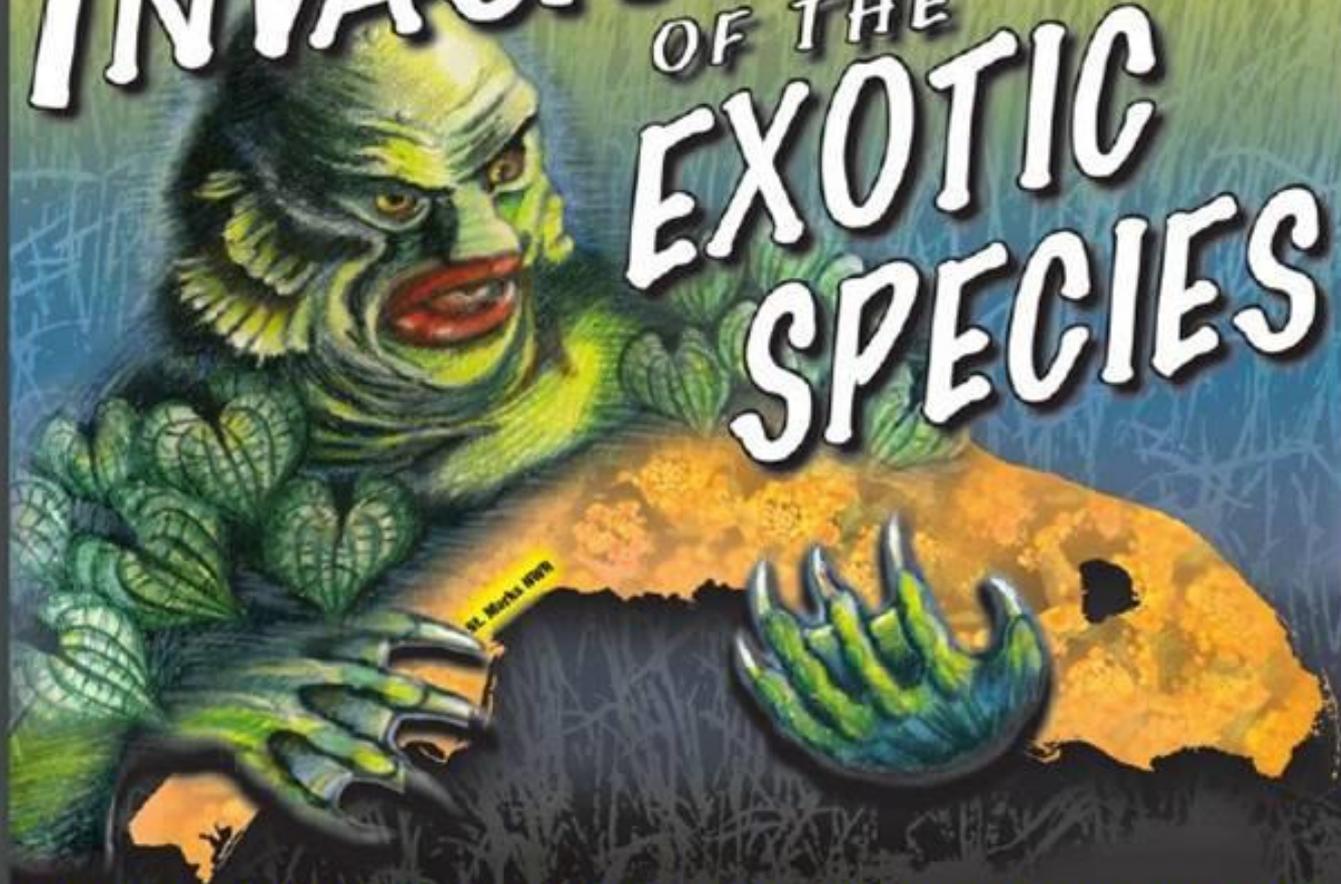
- Osmišljavanje i testiranje metoda iskorjenjivanja/suzbijanja populacija/sprječavanja širenja
- Izrada procjena rizika invazivnosti (*risk assessment*) za vrste koje nisu na Unijinom popisu
- Edukativne i informativne kampanje (npr. usmjerene na hortikulturu, akvaristiku i trgovinu kućnim ljubimcima)



Potencijalne teme projekata – IAS



INVASION OF THE EXOTIC SPECIES



JAPANESE CLIMBING FERN • LANTANA • AIR POTATO • COGON GRASS • CHINESE TALLOW • CORAL ARDISIA





REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike



Hvala na pozornosti!

Neven Šlopar, mag. oecol. et prot. nat.
Savjetnik za prirodu i bioraznolikost Programa LIFE

neven.slopar@mzoe.hr

life@mzoe.hr

Zagreb, 11. travnja 2018.